

BAN TUYÊN GIÁO TỈNH ỦY CAO BẰNG

**HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TƯ TƯỞNG,
ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH
VỀ "TỰ SOI, TỰ SỬA" TRONG CÔNG TÁC XÂY DỰNG
CHÍNH ĐỐN ĐẢNG GIAI ĐOẠN 2022 - 2025**

*(Tài liệu phục vụ đợt sinh hoạt chính trị về xây dựng,
chính đốn Đảng và hệ thống chính trị theo tinh thần
Kết luận số 21-KL/TW, ngày 25/10/2021
của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XIII)*

NĂM 2022

LỜI GIỚI THIỆU

Công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng luôn được Đảng ta xác định là nhiệm vụ then chốt, thường xuyên, liên tục, xuyên suốt qua các thời kỳ, có vai trò đặc biệt quan trọng, có ý nghĩa sống còn đối với sự tồn vong của Đảng, của chế độ. Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XIII ban hành Kết luận số 21-KL/TW, ngày 25/10/2021 về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá”.

Để tập trung thực hiện Kết luận số 21-KL/TW có chiều sâu, gắn kết đồng bộ, chặt chẽ các đột phá chiến lược, chương trình trọng tâm của Đảng bộ tỉnh Cao Bằng và các cấp uỷ, tổ chức Đảng đề ra trong nhiệm kỳ 2020 - 2025. Ngày 07/6/2022, Ban Thường vụ Tỉnh uỷ ban hành Kế hoạch số 147-KH/TU về triển khai nhiệm vụ trọng tâm thực hiện Kết luận số 21-KL/TW về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; tổ chức đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng với chủ đề “tự soi, tự sửa”; kiên quyết đấu tranh, xử lý nghiêm những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” giai đoạn 2022 - 2025.

Thực hiện Kế hoạch số 147-KH/TU, nhằm cụ thể hoá nhiệm vụ đột phá “tự soi, tự sửa” trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng của Đảng bộ tỉnh; thiết thực học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh gắn với thực hiện hiệu quả đột sinh hoạt chính trị về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị theo tinh thần Kết luận số 21-KL/TW và các văn bản chỉ đạo của Tỉnh uỷ; tăng cường và nâng cao chất lượng công tác tự phê bình và phê bình góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của các tổ chức cơ sở đảng, nêu cao tính tiên phong gương mẫu và trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cấp uỷ, cơ quan, đơn vị; góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Cao Bằng lần thứ XIX và Nghị quyết đại hội đảng bộ các cấp, nhiệm kỳ 2020 - 2025.

Căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao và tình hình thực tế của tỉnh, để thuận lợi trong việc hướng dẫn tổ chức thực hiện, đưa vào học tập trong sinh hoạt chi bộ và trong hoạt động của các đoàn thể, cơ quan, đơn vị trong toàn tỉnh, Ban Tuyên giáo Tỉnh uỷ chủ trì biên soạn và phát hành tài liệu chuyên đề “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về “tự soi, tự sửa” trong công tác xây

dựng và chỉnh đốn Đảng giai đoạn 2022 - 2025” (tài liệu phục vụ đột sinh hoạt chính trị về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị theo tinh thần Kết luận số 21-KL/TW, ngày 25/10/2021 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XIII).

Tài liệu cung cấp những nội dung cơ bản về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về “tự soi, tự sửa”; vận dụng trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng ở tỉnh Cao Bằng. Tài liệu được sử dụng trong sinh hoạt chi bộ, đoàn thể, cơ quan, đơn vị của hệ thống chính trị và được tuyên truyền rộng rãi trong Nhân dân.

Nội dung tài liệu gồm 03 phần:

- *Phần thứ nhất*: Tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về “tự soi, tự sửa” trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng.

- *Phần thứ hai*: Vận dụng tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về “tự soi, tự sửa” trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng trong Đảng bộ tỉnh Cao Bằng.

- *Phần thứ ba*: Một số bài viết, lời huấn thị của Chủ tịch Hồ Chí Minh về “tự soi, tự sửa” trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng.

Xin trân trọng giới thiệu tài liệu tới các đồng chí và bạn đọc!

Tháng 9 năm 2022

Phần thứ nhất
TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH
HỒ CHÍ MINH VỀ “TỰ SOI, TỰ SỬA”
TRONG CÔNG TÁC XÂY DỰNG,
CHỈNH ĐÓN ĐẢNG

I. TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH
HỒ CHÍ MINH VỀ “TỰ SOI, TỰ SỬA”

1. Vì sao tổ chức đảng và mỗi cán bộ, đảng viên phải “tự soi, tự sửa”

“Tự soi, tự sửa” thực chất là tự phê bình, tự điều chỉnh mình, “là thật thà nhận, công khai nhận trước mặt mọi người những khuyết điểm của mình để tìm cách sửa chữa”¹. “Tự soi, tự sửa” chính là cuộc cách mạng diễn ra ngay trong bản thân mỗi con người, là việc đấu tranh quyết liệt với cái “tôi” của bản thân. Tuy nhiên, theo Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Điều đó nói thì dễ, nhưng làm thì khó. Khó là vì người ta hay có lòng tự ái. Thừa nhận cái sai, cái dốt, cái kém của mình thì sợ mất thể diện, mất uy tín, mất địa vị”².

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2002, t.6, tr.209.

² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.6, tr.209.

“Tự soi, tự sửa” khó nhưng không phải không làm được, khó nhưng không thể không làm. Vậy tại sao tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên phải “tự soi, tự sửa”? Vì tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên trong sạch, vững mạnh thì Đảng trong sạch, vững mạnh. Điều này thể hiện rõ nét ở các nội dung sau:

Thứ nhất, do vai trò, tầm quan trọng của việc xây dựng, chỉnh đốn Đảng, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên. Đảng ta là một Đảng cầm quyền. Với cương vị lãnh đạo hệ thống chính trị, Đảng phải xứng danh là người lãnh đạo, phải là một Đảng trí tuệ, đạo đức, văn minh. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, muốn như vậy, một trong những biện pháp cơ bản là phải thường xuyên xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Đây là quy luật tồn tại, phát triển của Đảng, bảo đảm năng lực cầm quyền và sức chiến đấu của Đảng luôn ngang tầm với yêu cầu, nhiệm vụ. Đồng thời, Người luôn xem cán bộ là vốn quý của Đảng, coi việc xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu trong công tác xây dựng Đảng, có vai trò quyết định đến toàn bộ công tác xây dựng lực lượng cách mạng. Trong đó, Người đặc biệt coi trọng xây dựng đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng; thường xuyên yêu cầu Đảng phải tự xây dựng, chỉnh đốn nhằm đáp ứng yêu cầu thực tiễn sự nghiệp cách mạng.

Thứ hai, do ý nghĩa, tầm quan trọng của công tác “tự soi, tự sửa” trong xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Trong nhiều tác phẩm của mình¹, Chủ tịch Hồ Chí Minh đúc kết: mỗi người phải xử sự, xử thế các mối quan hệ: đối với tự mình, đối với người, đối với việc. Đảng lưu ý là trong tất cả các mối quan hệ trên, Người đều đặt “đối với tự mình” lên trên hết. Người khẳng định: “Tự mình không đánh thắng được khuyết điểm của mình, mà muốn đánh thắng kẻ địch, tự mình không cải tạo được mình, mà muốn cải tạo xã hội, thì thật là vô lý”²; phải “chính tâm, tu thân” mới có thể “trị quốc, bình thiên hạ”³.

Từ một quan niệm hết sức giản dị nhưng bao hàm tính triết lý và biện chứng sâu sắc: “nhân vô thập toàn”, Người quan niệm: “người đời không phải thánh thần, không ai tránh khỏi khuyết điểm”⁴

¹ Năm 1927, trong sách *Đường cách mệnh*, khi bàn về tư cách một người cách mệnh, Hồ Chí Minh đề cập 3 mối quan hệ: Tự mình phải, đối người phải, làm việc phải. Tháng 02/1947, trong *Bài nói chuyện với cán bộ tỉnh Thanh Hoá*, Người đề cập cán bộ phải có 5 mối quan hệ: Mình đối với mình, mình đối với đồng chí mình, mình đối với công việc, đối với Nhân dân, đối với Đoàn thể. Năm 1948, khi viết về *Tư cách người Công an cách mệnh*, Người đề cập 6 mối quan hệ: Đối với tự mình, đối với đồng sự, đối với Chính phủ, đối với Nhân dân, đối với công việc, đối với địch.

² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, 2011, t.7, tr.75.

³ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, 2011, t.7, tr.82.

⁴ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, 2011, t.4, tr.192.

và tổ chức đảng cũng vậy, “Đảng ta không phải từ trên trời sa xuống. Nó ở trong xã hội mà ra”¹, do vậy cũng không thể tránh khỏi những khuyết điểm. Người nhấn mạnh: “Một Đảng mà giấu giếm khuyết điểm của mình là một Đảng hỏng. Một Đảng có gan thừa nhận khuyết điểm của mình, vạch rõ những cái đó, vì đâu mà có khuyết điểm đó, xét rõ hoàn cảnh sinh ra khuyết điểm đó, rồi tìm kiếm mọi cách để sửa chữa khuyết điểm đó. Như thế là một Đảng tiến bộ, mạnh dạn, chắc chắn, chân chính”².

Tự phê bình và phê bình là vũ khí để sửa chữa khuyết điểm, sai lầm của tổ chức đảng và cán bộ, đảng viên. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Đảng ta có một vũ khí sắc bén để làm cho đảng viên tiến bộ, làm cho Đảng ngày càng mạnh là tự phê bình và phê bình”³; đó cũng là “thang thuốc” tốt nhất để chữa trị các “chứng bệnh” do chủ nghĩa cá nhân gây ra. Người thường dạy: “Dao có mài, mới sắc. Vàng có thui, mới trong. Nước có lọc, mới sạch. Người có tự phê bình, mới tiến bộ. Đảng cũng thế”⁴.

Thứ ba, đây là nhiệm vụ quan trọng, là trách nhiệm gương mẫu về mọi mặt của cán bộ, đảng

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, 2002, t.5, tr.262.

² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, 2011, t.5, tr.301.

³ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, 2011, t.12, tr.335.

⁴ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, 2002, t.6, tr.209.

viên. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn: “Cách mạng sở dĩ phát triển mãi, tiến bộ mãi, càng gặp nhiều gian khổ càng mạnh mẽ thêm, là nhờ có phê bình và tự phê bình. Cho nên toàn thể đảng viên và cán bộ cần làm gương mẫu thật thà phê bình và tự phê bình để tự giáo dục mình và giáo dục Nhân dân, để làm tròn sự nghiệp kháng chiến và kiến quốc”¹. Ở mọi giai đoạn cách mạng, cán bộ, đảng viên luôn luôn phải gương mẫu tự phê bình, tự điều chỉnh, tự vượt lên chính mình, tự thực hành cần, kiệm, liêm, chính để làm kiểu mẫu cho dân, qua đó góp phần thực hiện nghiêm túc công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh, xứng đáng với sự tin cậy của Đảng, Nhà nước và niềm tin của Nhân dân.

2. Nội dung “tự soi, tự sửa” theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm chỉ đạo thực hiện tự phê bình và phê bình (tức “tự soi, tự sửa”) trong Đảng, coi đó là một nhiệm vụ quan trọng của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945, khi Đảng trở thành đảng cầm quyền, Người đã nhiều lần nhấn mạnh tầm quan trọng và tính tất yếu của việc phải thường xuyên tự phê bình và phê bình, qua nhiều bài nói chuyện,

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2000, t.7, tr.115.

hiều tác phẩm¹; đặc biệt, trong bản *Di chúc* thiêng liêng Người đã để lại cho toàn Đảng, toàn dân, có lời dặn: “Trong Đảng thực hành dân chủ rộng rãi, thường xuyên và nghiêm chỉnh tự phê bình và phê bình là cách tốt nhất để củng cố và phát triển sự đoàn kết và thống nhất của Đảng”². Qua đó, thể hiện rõ tư tưởng xuyên suốt của Chủ tịch Hồ Chí Minh về tự phê bình và phê bình là trên tinh thần vì nước, vì dân, “dĩ công vi thượng”, xuất phát từ tình đồng chí thương yêu lẫn nhau; thể hiện rõ nội dung triển khai thực hiện tự phê bình và phê bình.

Thứ nhất, về mục đích tự phê bình và phê bình. Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ mục đích của tự phê bình và phê bình với người cách mạng là: “Nhằm giúp nhau sửa chữa khuyết điểm, phát huy ưu điểm, cùng nhau tiến bộ”³, “Cốt để sửa đổi cách làm việc cho tốt hơn, đúng hơn. Cốt đoàn kết và thống nhất nội bộ”⁴. Nói cách khác, Chủ tịch Hồ Chí Minh coi tự phê bình và phê bình là để học

¹ Tiêu biểu như: *Sửa đổi lối làm việc* năm 1947, *Tự phê bình* đăng báo Nhân Dân ngày 20/5/1951, *Phê bình* đăng báo Nhân Dân ngày 12/7/1951, *Tự phê bình và phê bình* đăng báo Nhân Dân ngày 14/02/1952, *Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân* đăng báo Nhân Dân ngày 03/02/1969...

² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2011, t.15, tr.622.

³ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2011, t.10, tr.386.

⁴ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2011, t.5, tr.272.

cái hay, tránh cái dở, chứ không phải để nói xấu nhau. Do đó, “các cơ quan, các cán bộ, các đảng viên, mỗi người mỗi ngày, phải thiết thực tự kiểm điểm và kiểm điểm đồng chí mình. Hễ thấy khuyết điểm phải kiên quyết tự sửa chữa và giúp đồng chí mình sửa chữa. Phải như thế, Đảng mới chóng phát triển, công việc mới chóng thành công”¹.

Thứ hai, về đối tượng thực hiện tự phê bình và phê bình. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: toàn thể đảng viên đều phải thực hiện tự phê bình và phê bình, cần biết tự phê bình, rèn luyện phê bình mình trước rồi phê bình người khác sau; đảng viên giữ chức vụ lãnh đạo cần gương mẫu tự phê bình trước. Đồng thời, Người chỉ rõ đối tượng của tự phê bình và phê bình là: “Phê bình việc làm chứ không phải phê bình người”². Như vậy, đối tượng trực tiếp của tự phê bình và phê bình trong công tác xây dựng Đảng là những nhận thức, hành vi và hoạt động không đúng trong xây dựng Đảng của từng đảng viên, của các tổ chức đảng chứ không phải bản thân đảng viên, tổ chức đảng.

Thứ ba, về những khuyết điểm hay gặp phải trong tự phê bình và phê bình. Chủ tịch Hồ Chí Minh

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Sự thật, Hà Nội, 1984, t.4, tr.443.

² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2011, t.5, tr.272.

chỉ rõ những việc cụ thể: “Việc gì không phê bình trước mặt để nói sau lưng... Không bao giờ để nghị gì với Đảng”, “khi phê bình ai, không phải vì Đảng, không phải vì tiến bộ, không phải vì công việc, mà chỉ vì công kích cá nhân, cãi bướng, trả thù, tiểu khí”¹, “sợ mất oai tín và thể diện mình, không dám tự phê bình”²... Người thường phê phán những người thực hiện không đúng nguyên tắc tự phê bình và phê bình, chỉ rõ những sai lầm về động cơ và thái độ cũng như nhận thức chính trị của một số cá nhân khi thực hiện tự phê bình và phê bình.

Thứ tư, về thái độ tự phê bình và phê bình. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, tự phê bình và phê bình ngoài động cơ, mục đích trong sáng còn cần phải có thái độ đúng, phương pháp đúng, thậm chí còn phải chú ý cả hoàn cảnh cụ thể của người được phê bình. Người khẳng định: “Trong bao nhiêu năm hoạt động bí mật, dù bị bọn thực dân khủng bố gắt gao và Đảng ta gặp nhiều khó khăn nguy hiểm, nhưng Đảng ta ngày càng phát triển, càng mạnh mẽ và đã lãnh đạo Nhân dân ta làm cách mạng thành công, kháng chiến thắng lợi, đó là Đảng ta khéo dùng cái vũ khí sắc bén tự phê bình và phê bình”³.

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.5, tr.257 - 258.

² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.5, tr.260.

³ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.9, tr.290.

II. CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH YÊU CẦU LÀM TỐT VIỆC “TỰ SOI, TỰ SỬA”

Để phát huy cao nhất “vũ khí” tự phê bình và phê bình thì không chỉ nắm vững mục đích, phương hướng, trọng tâm mà còn phải có một thái độ đúng đắn, phương pháp khoa học khi sử dụng nó mới đạt được hiệu quả. Thái độ và phương pháp đúng đắn trong tự phê bình và phê bình của người cán bộ, đảng viên được Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Phân tách rõ ràng, cái gì đúng, cái gì là sai”; muốn vậy phải “Đoàn kết Đảng bằng sự tranh đấu nội bộ. Nâng cao kỷ luật và uy tín của Đảng”¹... Từ quan điểm xuất phát thể hiện tính dân chủ và nhân đạo cao cả, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ ra phương pháp, hình thức và những yêu cầu để tiến hành tự phê bình và phê bình đạt hiệu quả cao nhất:

Trước hết, tự phê bình (“tự soi, tự sửa”) phải thật thà và triệt để. Tức là phải chỉ rõ ưu điểm, khuyết điểm và phương hướng để phát huy ưu điểm hoặc khắc phục khuyết điểm. “Thấy được khuyết điểm là một bước tiến bộ. Nhưng mới chỉ là bước đầu. Thấy rồi phải lo sửa. Đang sửa thì phải sửa cho hết. Đã sửa rồi thì phải giữ mình đừng để mắc phải nữa”². Tuy nhiên, “Tự phê bình và sửa chữa có khi dễ,

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.5, tr.264.

² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2011, t.7, tr.217.

nhưng có khi cũng khó khăn, đau đớn vì tự ái, vì thói quen, hoặc vì nguyên nhân khác. Đó là một cuộc đấu tranh”¹. Do vậy, “Tự phê bình rồi để sửa chữa, cho nên phải thật thà, phải triệt để, mới có kết quả. Nếu chỉ làm cho qua chuyện, chỉ có hình thức thì vô ích... Phải làm cho ra vì sao mà sai lầm. Sai lầm ấy sẽ thế nào? Dùng cách gì để mà sửa chữa? Và phải kiên quyết sửa chữa”².

Thứ hai, phải “khéo” kết hợp giữa tự phê bình và phê bình người khác, gắn liền với sửa chữa, với biểu dương, khen thưởng. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Phê bình là nêu ưu điểm và vạch khuyết điểm của đồng chí mình. Tự phê bình là nêu ưu điểm và vạch khuyết điểm của mình. Tự phê bình và phê bình phải đi đôi với nhau. Mục đích là cho mọi người học lẫn ưu điểm của nhau và giúp nhau chữa những khuyết điểm”³. Trong thực hiện tự phê bình và phê bình, phải có thái độ khen chê đúng mức thì mới giúp người có khuyết điểm sửa chữa và giúp người khác thấy đó mà đề phòng, tránh gặp khuyết điểm tương tự. Đồng thời, trong phê bình không chỉ tập trung tìm ra khuyết điểm mà phải đồng thời chỉ ra cả ưu điểm để phát huy. Bởi lẽ:

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2011, t.5, tr.279.

² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2011, t.7, tr.81-82.

³ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2011, t.5, tr.307.

“Người ta ai cũng có khuyết điểm, nhưng ai cũng có ưu điểm. Nếu không có ưu điểm, thì làm cách mạng thế nào được. Nói cái xấu phải nói cả cái tốt. Nếu chỉ chuyên nói cái xấu là lệch”¹. Hoặc nếu chỉ phê bình người khác mà không tự phê bình, “tự soi” lại mình thì chẳng khác nào “thầy thuốc chỉ đi chữa bệnh người khác mà bệnh nặng trong mình thì quên chữa”. Vì thế, thực hiện tự phê bình và phê bình “ta phải tự phê bình ráo riết, và phải lấy lòng thân ái, lấy lòng thành thật, mà ráo riết phê bình đồng chí mình. Hai việc đó phải đi đôi với nhau”². Khi tiến hành tự phê bình và phê bình phải bảo đảm đúng nguyên tắc, song cách thức tiến hành phải mềm dẻo, khéo léo. Nếu chỉ dùng phương pháp cứng rắn, mệnh lệnh, ép buộc thì rất khó tiếp thu. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Phải có khen cũng phải có chê. Nhưng khen hay là chê đều phải đúng mức”³.

Thứ ba, khi tiến hành tự phê bình và phê bình phải bảo đảm tính dân chủ, công khai. Công khai phân tích, nhận xét, đánh giá ưu, khuyết điểm của mình, đồng chí mình và tổ chức đảng trước hội nghị, phê phán nghiêm khắc tình trạng “ngồi lê đôi mách”, “việc gì cũng không phê bình trước mặt

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, 2011, t.7, tr.221.

² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, 2011, t.5, tr.279.

³ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, 2011, t.3, tr.504.

mà để nói sau lưng”¹. Bác cho rằng: “Trong những cuộc hội nghị kiểm thảo và trong các ban huấn luyện này, phải triệt để lợi dụng vũ khí tốt nhất, mạnh nhất là phê bình và tự phê bình một cách dân chủ, kiểm thảo từ cấp trên xuống và từ cấp dưới lên. Các cán bộ các cấp phải lãnh đạo và làm kiểu mẫu trong kiểm thảo và tự phê bình”². Song mở rộng dân chủ trong tự phê bình và phê bình không có nghĩa là muốn nói gì thì nói, muốn phê gì thì phê, “Không nên phê bình lấy lệ. Càng không nên “trước mặt không nói, xoi mói sau lưng””³.

Thứ tư, tự phê bình và phê bình phải được tiến hành thường xuyên, phê bình từ trên xuống và từ dưới lên, có như vậy mới đạt hiệu quả cao. Bởi vì, nếu chỉ phê bình một chiều thì như Chủ tịch Hồ Chí Minh so sánh cũng giống như người đi một chân, không thể đi được. Cấp trên phải làm gương trước, sau đó mới đến cấp dưới. Theo Người: “Kiểm thảo phải khởi đầu từ cấp trên, dần dần đến cấp dưới. Cán bộ cấp trên phải làm gương mẫu thật thà tự phê bình, phải hoan nghênh và khuyến khích mọi người phê bình mình, tức là phải thực hiện dân chủ rộng rãi. Từ trên xuống, từ dưới

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, 2011, t.5, tr.298.

² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, 2011, t.6, tr.456.

³ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, 2011, t.7, tr.114.

lên”¹. Người cho rằng, nói chung thì các dân tộc phương Đông đều giàu tình cảm, và đối với họ “một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”². Bởi vậy, phương pháp nêu gương về tự phê bình và phê bình là phương pháp nên được sử dụng rộng rãi để phát huy hiệu quả trong hoạt động và sinh hoạt Đảng. Đồng thời, tự phê bình và phê bình phải được tiến hành thường xuyên, không phải khi làm, khi không, hoặc có dịp nào đó mới làm, “ngừng phê bình và tự phê bình tức là ngừng tiến bộ, tức là thoái bộ”³.

Thứ năm, người và tổ chức được phê bình phải có thái độ thành khẩn, vui lòng để sửa đổi, không nên vì bị phê bình mà nản chí hoặc oán ghét. Hết sức tránh thái độ “giấu bệnh sợ thuốc”, bị phê bình thì im lặng, không tìm cách sửa đổi. Chủ tịch Hồ Chí Minh gọi đó là “thái độ không thật thà, không đúng đắn”. Theo Người: “Phải thật thà tự phê bình chứ không phải phê bình qua loa. Phải hoan nghênh đồng chí phê bình mình. Mình phải tự đấu tranh với mình”⁴. “Đoàn kết, phê bình, tự phê bình thật thà để đi đến đoàn kết hơn nữa”⁵.

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2011, t.7, tr.318.

² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 1995, t.5, tr.263.

³ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2011, t.7, tr.114.

⁴ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2011, t.9, tr.308.

⁵ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2011, t.10, tr.584.

Tự phê bình và phê bình không chỉ là tư tưởng mà đã trở thành một nguyên tắc không thể thiếu trong phong cách lãnh đạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Dù ở cương vị lãnh đạo cao nhất, Người vẫn thực hành tự phê bình và phê bình một cách nghiêm túc, nêu tấm gương sáng, mẫu mực về thái độ và phương pháp tự phê bình và phê bình để toàn Đảng, mỗi cán bộ, đảng viên học tập và làm theo.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chân thành nhắc nhở đồng chí và các học trò của mình không được ngần ngại trong việc góp ý cho mình. Người không bao giờ tự cho mình đứng ngoài những sai lầm, khuyết điểm của Đảng và Chính phủ mà thường nhận lỗi về mình. Trên cương vị là Chủ tịch Nước, Người đã cùng Đảng lãnh đạo Nhân dân ta đưa đất nước vượt qua bao hiểm nguy trong bối cảnh “như ngàn cân treo sợi tóc” trong năm đầu độc lập, song Người vẫn nghiêm túc tự phê bình, tự nêu nhiều việc lớn chưa làm được... Từ đó, Người kết luận: “Những sự thành công là nhờ đồng bào cố gắng, những khuyết điểm kể trên là lỗi tại tôi... Tôi mong đồng bào ra sức giúp tôi sửa chữa những khuyết điểm đó”¹. Đây chính là mẫu mực của sự tự phê bình cách mạng, đầy tinh thần trách nhiệm và quyết tâm sửa chữa khuyết điểm.

Tại Hội nghị lần thứ 10 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa II thảo luận về cải cách ruộng đất

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.4, tr.166.

và chỉnh đốn tổ chức, Người đã nghiêm túc, thẳng thắn, công khai tự phê bình và phê bình nhận lỗi với Nhân dân những sai lầm trong thực hiện chương trình cải cách ruộng đất. Tháng 12/1956, tại kỳ họp thứ 6 Quốc hội khoá I, Người đã khóc và thay mặt Chính phủ nhận khuyết điểm trước Quốc hội và đồng bào trong công tác cải cách ruộng đất. Đồng thời, trong thư gửi cho đồng bào Liên khu IV¹, Người tự nhận lỗi về mình: “Tôi phải thật thà xin lỗi những đồng bào vì những cán bộ sai lầm mà bị oan ức. Tôi thực thà phê bình khuyết điểm của tôi - là giáo dục và lựa chọn cán bộ chưa được chu đáo”².

Tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về “tự soi, tự sửa” có ý nghĩa to lớn, tiếp tục khẳng định tự phê bình và phê bình là nguyên tắc quan trọng trong công tác xây dựng Đảng, là vũ khí sắc bén, giúp cho Đảng ta ngày càng trong sạch vững mạnh. Điều đó có sức mạnh lan tỏa, truyền cảm hứng tới cả dân tộc, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên.

¹ Trong những năm kháng chiến chống Pháp, ở một vài nơi thuộc Liên khu IV cũ, một số cán bộ địa phương đã làm sai đường lối, chính sách của Đảng và Chính phủ để lại những hậu quả nghiêm trọng, gây ra oan ức cho đồng bào.

² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.6, tr.65.

III. QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VỀ THỰC HIỆN “TỰ SOI, TỰ SỬA”

Trong suốt quá trình xây dựng tổ chức và lãnh đạo cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn trung thành tuyệt đối với chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, luôn nhất quán quan điểm phát triển kinh tế là trung tâm, xây dựng Đảng là then chốt. Trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, Đảng luôn coi trọng tự phê bình và phê bình, khẳng định: “Tự phê bình và phê bình là một quy luật phát triển và tiến bộ của Đảng, cũng là một phương pháp căn bản để tăng cường đoàn kết, thống nhất trong Đảng”¹. Ngay từ khi mới ra đời (ngày 03/02/1930), Đảng ta đã mang trong mình tinh thần “tự chỉ trích” rất nghiêm túc. Thực tiễn hơn 90 năm qua cho thấy, mỗi khi phát hiện có sai lầm, Đảng đều công khai thừa nhận và tìm ra biện pháp sửa chữa.

Từ khi chưa trở thành Đảng cầm quyền, năm 1939, đồng chí Nguyễn Văn Cừ - Tổng Bí thư của Đảng đã viết tác phẩm *Tự chỉ trích*; trong đó, nghiêm khắc tự phê bình và phê bình những sai lầm và khuyết điểm mà Đảng ta do chủ quan, duy ý chí đã mắc phải và chỉ rõ việc cần thiết “phải có

¹ Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đảng toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2004, t.37, tr.638 - 639.

can đảm mở to mắt ra nhìn sự thật” và “công khai, mạnh dạn, thành thực vạch những lỗi lầm của mình và tìm phương châm sửa đổi... làm cho Đảng được thống nhất, mạnh mẽ”.

Sau thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám năm 1945, Đảng trở thành đảng cầm quyền. Đảng chú trọng thực hiện tự phê bình và phê bình trong hoạt động lãnh đạo của mình, coi đó là một nhiệm vụ quan trọng của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Từ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ II của Đảng (tháng 02/1951), tự phê bình và phê bình trở thành nội dung chính thức trong Điều lệ Đảng. Quan điểm của Đảng về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng với tinh thần chỉ đạo ngày càng quyết liệt, hiệu quả được thể hiện rõ nét qua các kỳ Đại hội, Hội nghị Trung ương, nhất là từ thời kỳ đổi mới. Với tinh thần nhìn thẳng vào sự thật, nói rõ sự thật, Đại hội VI của Đảng (năm 1986) đã nhận thấy “những sai lầm nghiêm trọng và kéo dài về chủ trương, chính sách lớn, sai lầm về chỉ đạo chiến lược và tổ chức thực hiện”¹. Tiếp nối tinh thần của Đại hội VI, trên Báo Nhân Dân xuất hiện chuyên mục “Những việc cần làm ngay” của Tổng Bí thư Nguyễn Văn Linh với bút danh “N.V.L”, thẳng thắn chỉ ra những khuyết điểm,

yếu kém cần sửa ngay. Nghị quyết số 05-NQ/TW, ngày 20/6/1988 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá VI về “một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng” là văn kiện đầu tiên của Đảng trong thời kỳ đổi mới đề cập đến những “vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng”, tạo ra không khí sửa sai rất sôi nổi, thực chất trong toàn xã hội. Chính tinh thần ấy đã cổ vũ, động viên đất nước, Nhân dân ta vượt qua khó khăn, thử thách, từng bước đưa công cuộc đổi mới do Đảng ta khởi xướng và lãnh đạo đạt kết quả.

Quá trình lãnh đạo công cuộc đổi mới đất nước, nhiều vấn đề mới, phức tạp nảy sinh đòi hỏi Đảng phải giải quyết, một trong những vấn đề đó là phải thực hiện xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh, loại trừ những căn bệnh nguy hiểm có thể nảy sinh trong Đảng cầm quyền. Vì vậy, các nhiệm kỳ Đại hội của Đảng đều chú trọng công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, nổi bật như: Nghị quyết số 03-NQ/TW, ngày 29/6/1992, Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ ba (khóa VII) về “một số nhiệm vụ đổi mới và chỉnh đốn Đảng” đã chỉ ra một số khuyết điểm trong công tác xây dựng Đảng; vì vậy, “...đòi hỏi Đảng ta phải khẩn trương tự đổi mới, tự chỉnh đốn. Đây là một nhiệm vụ đặc biệt quan trọng và cấp bách, có ý nghĩa quyết định

¹ Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đảng toàn tập*, Sđd, 2006, t.47, tr.360.

đối với toàn bộ sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước, đối với vận mệnh chế độ ta và Đảng ta”¹.

Đại hội VIII của Đảng (1996) tiếp tục khẳng định: “Để làm tốt vai trò lãnh đạo, Đảng phải thường xuyên tự đổi mới, tự chỉnh đốn... coi đây là một quy luật phát triển của Đảng”². Như vậy, đến Đại hội VIII, tự đổi mới, tự chỉnh đốn đã được xem là một quy luật phát triển của Đảng.

Nghị quyết số 10-NQ/TW, ngày 02/02/1999, Hội nghị lần thứ sáu (lần 2) Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá VIII về “một số vấn đề cơ bản và cấp bách trong công tác xây dựng Đảng hiện nay” đã xác định 10 nhiệm vụ cơ bản và cấp bách của công tác xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng và tổ chức, cán bộ; nhấn mạnh quan điểm coi công tác xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt; quyết tâm thực hiện cuộc vận động xây dựng, chỉnh đốn Đảng, tiến hành tự phê bình và phê bình trong các cấp uỷ, tổ chức đảng và cán bộ chủ chốt từ Trung ương đến cơ sở.

Nghị quyết số 12-NQ/TW, ngày 16/01/2012, Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương

¹ Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đảng toàn tập*, Sdd, 2007, t.52, tr.191 - 192.

² Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đảng toàn tập*, Sdd, 2015, t.55, tr.339.

Đảng khoá XI về “một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay” xác định tự phê bình và phê bình là một nhóm giải pháp quan trọng; chỉ rõ: Tập trung làm rõ trách nhiệm cá nhân, gương mẫu thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ, tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách, tự phê bình và phê bình, nói đi đôi với làm, nêu gương về đạo đức, lối sống.

Ngày 30/10/2016, Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XII ban hành Nghị quyết số 04-NQ/TW về “tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” trong nội bộ”. Với quan điểm “nhìn thẳng vào sự thật, nói rõ sự thật, đánh giá đúng sự thật. Kết hợp giữa “xây” và “chống”; “xây” là nhiệm vụ cơ bản, chiến lược, lâu dài; “chống” là nhiệm vụ quan trọng, cấp bách”, Đảng ta đã thẳng thắn nhận diện 27 biểu hiện suy thoái (trong đó có 9 biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, 9 biểu hiện suy thoái về đạo đức, lối sống và 9 biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” trong nội bộ).

Như vậy, Trung ương Đảng đã ban hành nhiều nghị quyết, quyết định quan trọng về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và tập trung chỉ đạo triển khai thực hiện quyết liệt, hiệu quả. Mặc dù đạt được

những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử nhưng kiểm điểm công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng chỉ rõ: “Tự phê bình và phê bình ở không ít nơi còn hình thức; tình trạng nể nang, né tránh, ngại va chạm còn diễn ra ở nhiều nơi; một bộ phận cán bộ, đảng viên thiếu tự giác nhận khuyết điểm và trách nhiệm của mình đối với nhiệm vụ được giao”.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XIII ban hành Kết luận số 21-KL/TW, ngày 25/10/2021 về “đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá”. Kết luận đã đề ra 5 nhiệm vụ và giải pháp chủ yếu về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng, trong đó nhiệm vụ và giải pháp đầu tiên là: “Tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng công tác chính trị, tư tưởng, tự phê bình và phê bình”.

Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng khẳng định: Xây dựng, chỉnh đốn Đảng là công việc xây dựng tổ chức, xây dựng con người, là công tác con người. Vì vậy, thường rất khó, rất phức tạp. Tuy khó nhưng không thể không làm, vì nó liên quan đến sinh mệnh của Đảng và sự tồn vong của chế độ. Do

đó yêu cầu: “Phải làm rất kiên quyết, kiên trì, bền bỉ; làm thường xuyên, liên tục; làm đi làm lại nhiều lần như đánh răng, rửa mặt hằng ngày. Nếu không xác định như vậy thì mỗi khi thấy có sự việc tiêu cực trong Đảng sẽ dễ mất bình tĩnh, nảy sinh tư tưởng bi quan, hoài nghi, hoặc mất niềm tin, phủ nhận mọi sự cố gắng và kết quả chung”¹.

Thực tiễn hơn 90 năm xây dựng và lãnh đạo của Đảng đã khẳng định vai trò to lớn của việc thực hiện nghiêm túc tự phê bình và phê bình trong giáo dục, rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên, xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh. Với truyền thống và bản chất tốt đẹp của Đảng ta, với quyết tâm chính trị cao của toàn Đảng, toàn hệ thống chính trị, được Nhân dân đặt nhiều kỳ vọng, hưởng ứng, đồng tình ủng hộ, nhất định Đảng ta sẽ vượt qua mọi khó khăn, thử thách, tạo bước chuyển biến mới trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, làm cho Đảng ta ngày càng trong sạch, vững mạnh toàn diện, thật sự là đạo đức, là văn minh, xứng đáng là đội tiên phong của giai cấp công nhân, Nhân dân lao động và của toàn dân tộc.

¹ Phát biểu chi đạo của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Cán bộ toàn quốc quán triệt, triển khai thực hiện Kết luận và Quy định của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XIII về xây dựng, chỉnh đốn Đảng do Bộ Chính trị tổ chức ngày 09/12/2021.

Phần thứ hai
VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC,
PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH VỀ “TỰ SOI,
TỰ SỬA” TRONG CÔNG TÁC XÂY DỰNG,
CHỈNH ĐỐN ĐẢNG TRONG ĐẢNG BỘ
TỈNH CAO BẰNG

I. NHỮNG ĐỊNH HƯỚNG CỦA ĐẢNG BỘ
TỈNH CAO BẰNG VỀ “TỰ SOI, TỰ SỬA”
TRONG CÔNG TÁC XÂY DỰNG, CHỈNH
ĐỐN ĐẢNG

Quán triệt sâu sắc tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và các văn bản chỉ đạo của Trung ương về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, trong quá trình lãnh đạo, Đảng bộ tỉnh Cao Bằng luôn giữ gìn sự đoàn kết trong Đảng, xác định công tác xây dựng Đảng là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu. coi trọng và nghiêm túc chỉ đạo, triển khai thực hiện có hiệu quả các chỉ thị, nghị quyết của Trung ương về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng như khăn trương thành lập Ban Chỉ đạo, bộ phận giúp việc Ban Chỉ đạo; xây dựng chương trình hành động thực hiện; chỉ đạo cấp uỷ các địa phương, đơn vị nghiêm túc triển khai thực hiện. Cụ thể: Triển khai thực hiện Cuộc vận động xây dựng, chỉnh đốn Đảng

theo Nghị quyết Trung ương 6 khoá VIII (tháng 02/1999) về “Một số vấn đề cơ bản và cấp bách trong công tác xây dựng Đảng hiện nay”; Nghị quyết Trung ương 4 (khoá XI) “Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay”; Nghị quyết Trung ương 4 (khoá XII) về “tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” trong nội bộ” gắn với đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; cụ thể hoá 27 biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” trong nội bộ thành 82 biểu hiện để các tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên dễ nhận diện, tránh mắc phải và chủ động phê phán, đấu tranh; chỉ đạo chặt chẽ việc nhận diện và xác định rõ những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá”... Thông qua đó, tinh thần tự phê bình và phê bình, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí và tinh thần, thái độ phục vụ Nhân dân, ý thức trách nhiệm với công việc được giao của cán bộ, đảng viên được nâng lên rõ rệt; năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức đảng, đảng viên được nâng cao, góp phần thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ chính trị, phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương, đơn vị; củng cố niềm tin của cán bộ, đảng viên và

các tầng lớp Nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước và của cấp uỷ, chính quyền địa phương.

Tuy nhiên, trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khoá XII) ở một số cấp uỷ, tổ chức đảng hiệu quả chưa cao. Nhận thức của một số cấp uỷ, tổ chức đảng và cán bộ, đảng viên về xây dựng, chỉnh đốn Đảng chưa thật sự sâu sắc, còn khó khăn, lúng túng trong việc tự nhận diện những biểu hiện suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá”. Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết của một số cấp uỷ chưa thật sự gắn với tình hình thực tế của địa phương, đơn vị. Tinh thần tự phê bình và phê bình ở một số tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên còn hạn chế, còn biểu hiện hình thức, nể nang, né tránh, ngại va chạm. Tinh thần, trách nhiệm nêu gương của một số cán bộ, đảng viên chưa cao, vẫn còn tư tưởng ngại việc khó, ngại tham mưu, đề xuất, trông chờ, ý lại. Việc đưa nội dung Nghị quyết Trung ương 4 gắn với thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh vào sinh hoạt chi bộ hằng tháng chưa thực sự đi vào nền nếp, chưa trở thành công việc thường xuyên, tự giác, có nơi sinh hoạt còn mang tính hình thức, chiếu lệ. Công tác cán bộ đã có chuyển biến tích cực nhưng vẫn chưa đáp ứng so với yêu cầu; còn thiếu cán bộ lãnh đạo, quản lý giỏi, chuyên gia,

chuyên môn sâu; một số cán bộ thiếu năng lực thực tiễn. Công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ chưa sát với yêu cầu thực tiễn, chưa có cơ chế, chính sách hữu hiệu để đào tạo, bồi dưỡng, thu hút nhân tài; việc đào tạo ngoại ngữ, tin học, quản lý kinh tế và đào tạo cán bộ có trình độ chuyên môn kỹ thuật cao còn gặp nhiều khó khăn. Vai trò, trách nhiệm của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội trong công tác giám sát, phản biện xã hội; trong công tác tuyên truyền đấu tranh, ngăn chặn, đẩy lùi suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” trong nội bộ chưa rõ nét.

Thực hiện Kết luận số 21-KL/TW, ngày 25/10/2021 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XIII về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” và các văn bản chỉ đạo của Trung ương¹, Tỉnh uỷ đã ban hành nhiều văn bản để

¹ Bao gồm: Kế hoạch số 03-KH/TW, ngày 01/12/2021 của Bộ Chính trị thực hiện Kết luận số 21-KL/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XIII; Kế hoạch số 52-KH/BTCTW, ngày 17/02/2022 của Ban Tổ chức Trung ương triển khai thực hiện Kết luận số 21-KL/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XIII.

chỉ đạo triển khai tổ chức thực hiện¹. Trong đó, Đảng bộ tỉnh xác định rõ: “Tự soi, tự sửa” là biện pháp, nội dung trọng tâm tác động sâu rộng, xuyên suốt trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; trong thực hiện các nhiệm vụ đột phá, trọng tâm của Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII và Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XIX; tạo chuyển biến toàn diện về năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức đảng, hiệu quả hoạt động của chính quyền, đoàn thể; chủ động khắc phục những hạn chế, khuyết điểm, nhất là những vướng mắc, tồn đọng kéo dài; tự chỉnh đốn và đổi mới trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành, tổ chức thực hiện nhiệm vụ của tập thể và cá nhân. Tổ chức thành công đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng với chủ đề “tự soi, tự sửa” sẽ góp

¹ Bao gồm: Kế hoạch số 110-KH/TU, ngày 10/02/2022 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy thực hiện Kết luận số 21-KL/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XIII; Chương trình số 13-CTr/TU, ngày 08/4/2022 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về thực hiện Kết luận số 21-KL/TW, ngày 25/10/2021 của Ban Chấp hành Trung ương và Kế hoạch số 03-KH/TW, ngày 01/12/2021 của Bộ Chính trị; Kế hoạch số 147-KH/TU ngày 07/6/2022 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy triển khai nhiệm vụ trọng tâm thực hiện Kết luận số 21-KL/TW về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; tổ chức đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng với chủ đề “tự soi, tự sửa”, kiên quyết đấu tranh, xử lý nghiêm những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” giai đoạn 2022 - 2025.

phần mạnh mẽ, quan trọng vào công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, thực hiện thành công mục tiêu nghị quyết đại hội đảng bộ các cấp đã đề ra.

Các cấp uỷ, tổ chức đảng, cơ quan, đơn vị, địa phương, cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức cần thực hiện thường xuyên, nghiêm túc nhiệm vụ “tự soi, tự sửa”, nhất là người đứng đầu cấp uỷ, chính quyền, cơ quan, đơn vị phải nêu cao tinh thần chủ động thực hiện “tự soi, tự sửa” trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo điều hành thực hiện nhiệm vụ chính trị của địa phương, cơ quan, đơn vị.

Tập trung thực hiện “tự soi, tự sửa” trong các nội dung cụ thể sau:

(1) “Tự soi, tự sửa” trong xây dựng và tổ chức thực hiện quy chế làm việc của cấp uỷ và hệ thống chính trị: Các cấp uỷ, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội trên địa bàn tỉnh tổng rà soát điều chỉnh, bổ sung quy chế làm việc các cấp uỷ, cơ quan, tổ chức, đơn vị trong hệ thống chính trị các cấp theo hướng đổi mới phương pháp, cách thức làm việc, cơ chế vận hành khoa học, thực chất, đúng nguyên tắc. Thực hiện kiểm tra, giám sát việc tổ chức thực hiện quy chế làm việc là nội dung thường xuyên, hằng năm, gắn với kiểm tra, giám sát định kỳ, chuyên đề.

(2) “Tự soi, tự sửa” trong thực hiện các chương trình trọng tâm, nội dung đột phá của cấp uỷ các cấp gắn với thực hiện chương trình hành động của tập thể, cá nhân nhiệm kỳ 2020 - 2025: Các cấp uỷ, chính quyền, các tổ chức chính trị - xã hội đưa nội dung xây dựng và tổ chức thực hiện 03 chương trình trọng tâm, 03 đột phá chiến lược thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XIX; các nhiệm vụ đột phá, trọng tâm thực hiện nghị quyết đại hội đảng bộ các huyện, thành uỷ và đảng uỷ trực thuộc Tỉnh uỷ thành nội dung kiểm điểm, đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ của tập thể, cá nhân hằng năm. Trong đó, tập trung kiểm điểm, đánh giá làm rõ các nội dung: Mức độ cụ thể hoá việc thực hiện các nhiệm vụ đột phá, trọng tâm trong chương trình hành động của tập thể, cá nhân; tiến độ tổ chức thực hiện; kết quả, sản phẩm cụ thể đạt được; hiệu quả, sức lan toả ngoài thực tiễn tác động đến kết quả chung của cả hệ thống chính trị theo Nghị quyết Đại hội Đảng đề ra trong nhiệm kỳ 2020 - 2025.

(3) “Tự soi, tự sửa” trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh: Các cấp uỷ, chính quyền, đoàn thể các cấp và cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, đoàn viên, hội viên xây dựng kế hoạch, cam kết học tập và làm

theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh theo chuyên đề toàn khoá và hằng năm. Gắn thực hiện việc học tập và làm theo Bác với xử lý, giải quyết các vụ việc phức tạp, bức xúc, nhạy cảm, đơn thư tồn đọng lâu ngày để tập trung lãnh đạo, chỉ đạo giải quyết, xử lý dứt điểm. Đẩy mạnh quán triệt học tập thường xuyên Kết luận số 01-KL/TW, Kết luận số 21-KL/TW, các bài viết của Chủ tịch Hồ Chí Minh về “tự soi, tự sửa”, các nghị quyết, kết luận về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, các quy định nêu gương của Trung ương và của Tỉnh uỷ; gắn với triển khai đợt sinh hoạt chính trị, tư tưởng về nội dung tác phẩm “Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam” của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng.

(4) “Tự soi, tự sửa” trong nâng cao chất lượng sinh hoạt đảng và hệ thống chính trị: Các cấp uỷ, tổ chức đảng tự rà soát, tự điều chỉnh nhằm khắc phục hạn chế và đổi mới, nâng cao chất lượng các cuộc họp của các cơ quan, đơn vị; chất lượng sinh hoạt Đảng và chất lượng hoạt động của các tổ chức chính trị - xã hội. Gắn “tự soi, tự sửa” với thực hiện cải cách hành chính, hiện đại hoá hành chính trong các cơ quan của Đảng và hệ thống chính trị; tự rà soát, làm rõ những bất cập,

hạn chế trong lề lối, phương pháp làm việc, tác phong, kỷ luật, kỷ cương công vụ, hiệu suất công việc; cắt giảm các khâu, thủ tục, bộ phận, tầng nấc trung gian.

(5) “Tự soi, tự sửa” trong công tác cán bộ, tổ chức đảng, đảng viên: Tổ chức thực hiện xuyên suốt công tác kiểm điểm “tự soi, tự sửa” với thực hiện các chương trình, đề án của Tỉnh uỷ trong giai đoạn 2021 - 2025 về công tác cán bộ, đảng viên¹. Trong đó, tập trung nâng cao chất lượng kiểm tra, giám sát, sơ kết, đánh giá hiệu quả các chương trình, đề án; cụ thể hoá và gắn kết chặt chẽ các nội dung về công tác tổ chức đảng, đảng viên theo Kết luận 21-KL/TW với Nghị quyết Trung ương 5 (khoá XIII) về tăng cường củng cố, xây dựng tổ chức cơ sở đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên trong tình hình mới để tổ chức thực hiện đồng bộ, thống nhất.

¹ Chương trình số 08-CTr/TU, ngày 16/7/2021 của Tỉnh uỷ về xây dựng đội ngũ cán bộ chủ chốt các cấp, nhất là cấp chiến lược có đủ phẩm chất, năng lực và uy tín ngang tầm nhiệm vụ; Đề án số 06-ĐA/TU, ngày 29/10/2021 của Tỉnh uỷ về nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp tỉnh Cao Bằng, giai đoạn 2021 - 2025; Đề án số 03-ĐA/TU, ngày 15/7/2021 của Tỉnh uỷ về nâng cao chất lượng đảng viên và kết nạp đảng viên mới; rà soát, sàng lọc đưa đảng viên không đủ tư cách ra khỏi Đảng, giai đoạn 2021 - 2025.

II. ĐẨY MẠNH HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH VỀ “TỰ SOI, TỰ SỬA” VÀ THỰC HIỆN HIỆU QUẢ CÁC ĐỊNH HƯỚNG CỦA TỈNH TRONG CÔNG TÁC XÂY DỰNG, CHỈNH ĐỐN ĐẢNG

1. Đối với cấp uỷ, tổ chức đảng các cấp

Một là, cấp uỷ, tổ chức đảng các cấp cụ thể hoá nhiệm vụ trọng tâm “tự soi, tự sửa” thành các nhiệm vụ, biện pháp cụ thể, đồng bộ với các nội dung Kết luận số 21-KL/TW, Kết luận số 01-KL/TW, các nghị quyết, chỉ thị, chương trình, đề án, kế hoạch của cấp uỷ cấp trên và cấp mình về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng phù hợp với tình hình địa phương, đơn vị. Lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thực hiện quyết liệt, thường xuyên, tạo sự chuyển biến tích cực trong công tác xây dựng, chỉnh đốn đảng và hệ thống chính trị tại địa phương, cơ quan, đơn vị.

Hai là, tăng cường tuyên truyền, phổ biến, giáo dục cho cán bộ, đảng viên nâng cao nhận thức về “tự soi, tự sửa” bằng nhiều hình thức cụ thể, thiết thực. Tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến, quán triệt nội dung đột sinh

hoạt chính trị với chủ đề “tự soi, tự sửa” trong cấp uỷ, tổ chức đảng và hệ thống chính trị các cấp. Tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng công tác chính trị, tư tưởng, tự phê bình và phê bình, nhất là việc tổ chức học tập, quán triệt các văn bản mới về xây dựng, chỉnh đốn Đảng phù hợp với đặc điểm tình hình thực tiễn. Tiếp tục triển khai thực hiện tốt Kết luận số 01-KL/TW, Chuyên đề toàn khoá và chuyên đề hằng năm gắn với thực hiện nội dung đột phá của tỉnh thực hiện trong nhiệm kỳ 2021 - 2025 là: “Chủ động, trách nhiệm; nói đi đôi với làm; chống tư tưởng trông chờ, ỷ lại” và với việc triển khai hiệu quả đợt sinh hoạt chính trị, tư tưởng về nội dung tác phẩm “Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam” của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng. Tăng cường công tác tuyên truyền, nêu gương tổ chức đảng, đảng viên và quần chúng tích cực đấu tranh phê bình, gương những người dũng cảm nhận thiếu sót, khuyết điểm, vi phạm để sửa chữa, khắc phục và phấn đấu vươn lên; nhân rộng những tấm gương người tốt, việc tốt để tạo sự lan tỏa trong đời sống xã hội.

Ba là, tạo môi trường tích cực, thuận lợi để mỗi cán bộ, đảng viên có thể thực hiện việc “tự soi, tự sửa”. Nghiên cứu bổ sung, sửa đổi hoàn chỉnh các quy chế, quy định về chế độ công tác, lề lối làm việc của cấp uỷ, của địa phương, cơ quan, đơn vị; tăng cường kỷ luật, kỷ cương hành chính gắn với thực thi đạo đức công vụ; phân công nhiệm vụ cho từng đảng viên và công khai trước chi bộ; định kỳ, bí thư cấp uỷ, thủ trưởng cơ quan, đơn vị đối thoại trực tiếp với cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức và người lao động. Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược và người đứng đầu gắn với đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả. Tiếp tục thực hiện hiệu quả các văn bản chỉ đạo của Trung ương, của tỉnh về công tác cán bộ, về kỷ luật Đảng, Điều lệ Đảng, quy định về những điều đảng viên không được làm và các quy định về nêu gương. Nâng cao chất lượng công tác đánh giá cán bộ theo hướng xuyên suốt, liên tục, đa chiều, có tiêu chí và thông qua sản phẩm cụ thể; gắn đánh giá cá nhân với tập thể, với kết quả thực hiện nhiệm vụ của địa phương, cơ quan, đơn vị. Tăng cường thực hiện tốt công tác bảo vệ chính trị nội bộ, chủ động đấu tranh phòng,

chống sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá”. Thực hiện nghiêm nguyên tắc tập trung dân chủ, phát huy dân chủ gắn với trách nhiệm của cấp uỷ, người đứng đầu trong công tác cán bộ; không để lọt người không đủ tiêu chuẩn, điều kiện, thoái hoá, biến chất, cơ hội, vi phạm kỷ luật Đảng, Điều lệ Đảng, có biểu hiện cơ hội chính trị, tham vọng quyền lực vào đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp. Kiên quyết miễn nhiệm, thay thế, buộc từ chức và đưa ra khỏi Đảng đối với những cán bộ, đảng viên suy thoái, bất liêm, bất chính, tham ô, tham nhũng. Thường xuyên quan tâm nâng cao chất lượng sinh hoạt Đảng, phát huy vai trò của các tổ chức đảng trong thực hiện “tự soi, tự sửa”, quan tâm nêu cao vai trò, trách nhiệm, kỹ năng, phương pháp công tác của bí thư cấp uỷ; nghiêm túc thực hiện các quy định của Đảng về tự phê bình và phê bình; kết hợp chặt chẽ giữa “xây và chống, lấy xây là chính”, theo phương châm “trên trước, dưới sau”, “từ trong ra, từ ngoài vào”, “từ trên xuống, từ dưới lên”; khắc phục tình trạng mất dân chủ hoặc áp đặt trong tự phê bình và phê bình hoặc phê bình mang tính chiếu lệ, hình thức. Tập trung chỉ đạo, triển khai thực hiện Đề án của

Tinh uỷ về “Nâng cao chất lượng công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch giai đoạn 2021 - 2025”.

Bốn là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật Đảng; kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực; xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên vi phạm. Nâng cao chất lượng, hiệu lực, hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát và trách nhiệm của cấp uỷ, tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên đối với công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật Đảng, công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực. Tập trung vào phòng, chống suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức. Đẩy mạnh, nâng cao hiệu quả công tác phát hiện, xử lý tham nhũng, tiêu cực. Tập trung kiểm tra, giám sát tổ chức đảng, người đứng đầu, cán bộ chủ chốt ở những lĩnh vực, địa bàn, vị trí công tác dễ xảy ra tham nhũng, tiêu cực và có khiếu kiện kéo dài, quan tâm giải quyết dứt điểm những vụ việc gây bức xúc trong cán bộ, đảng viên và Nhân dân. Chú trọng công tác tự kiểm tra, giám sát của cấp uỷ, tổ chức đảng và các tổ chức trong hệ thống chính trị, kịp thời phát hiện từ nội bộ để chấn chỉnh ngay những vi phạm từ khi mới phát sinh không để vi phạm nhỏ tích tụ thành

khuyết điểm lớn. Triển khai quyết liệt, thường xuyên, toàn diện, đồng bộ công tác kiểm tra, giám sát, thanh tra, điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án. Chủ động phát hiện sớm, xử lý nghiêm minh các vụ việc, vụ án tham nhũng, tiêu cực; kiên quyết thu hồi tài sản bị thất thoát, chiếm đoạt trong các vụ án hình sự về tham nhũng, kinh tế. Tăng cường kiểm soát tài sản, thu nhập của cán bộ theo quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước. Cấp uỷ, người đứng đầu, cán bộ chủ chốt, cấp uỷ viên và cán bộ thuộc diện cấp uỷ quản lý phải thường xuyên tự kiểm tra, kịp thời phát hiện những hạn chế, khuyết điểm ngay tại cơ sở, chi bộ không để kéo dài, chủ động khắc phục, chấn chỉnh không để dẫn đến vi phạm. Tổ chức thực hiện có hiệu quả các chương trình, kế hoạch kiểm tra, giám sát thường xuyên và đột xuất của cấp uỷ, tổ chức đảng, uỷ ban kiểm tra các cấp.

Năm là, phát huy mạnh mẽ vai trò của quần chúng Nhân dân trong nâng cao hiệu quả “tự soi, tự sửa” của đội ngũ cán bộ, đảng viên. Tăng cường mối quan hệ mật thiết với Nhân dân, dựa vào Nhân dân, nâng cao vai trò giám sát của Nhân dân đối với đảng viên ở nơi công tác và địa bàn cư trú để kịp thời phát hiện, ngăn chặn, xử lý những

hành vi, hành động quan liêu, cậy quyền, cậy thế, tham ô, tham nhũng của đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ cấp cơ sở. Thực hiện có hiệu quả phương châm “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”. Thực hiện có hiệu quả Quyết định số 218-QĐ/TW, ngày 12/12/2013 của Bộ Chính trị về “Ban hành quy định về việc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị - xã hội và Nhân dân tham gia góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền”. Người đứng đầu cấp uỷ, chính quyền các cấp phải thực hiện nghiêm quy định của Đảng, Nhà nước về tiếp xúc, đối thoại với công dân; nghiêm túc, chân thành tiếp thu và trả lời ý kiến góp ý, phê bình của quần chúng Nhân dân; tiếp nhận và kịp thời chỉ đạo giải quyết các vấn đề Nhân dân phản ánh, khiếu kiện, nhất là những vấn đề liên quan đến đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên.

2. Đối với cá nhân mỗi cán bộ, đảng viên

Một là, mỗi cán bộ, đảng viên phải tự nâng cao ý thức tự tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng; coi đây là yêu cầu, nhiệm vụ và trách nhiệm trước Đảng, trước Nhân dân. Mỗi cán bộ, đảng viên phải “nâng cao ý thức tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng suốt đời, “tự soi, tự sửa” và nêu cao danh

dự, lòng tự trọng của người đảng viên”¹. Xác định rõ mục đích tu dưỡng, rèn luyện nâng cao phẩm chất, năng lực chính là để thực hiện trách nhiệm của cán bộ, đảng viên. Mỗi cán bộ, đảng viên phải thường xuyên tự nghiên cứu, học tập, quán triệt các nghị quyết, kết luận, chỉ thị, quy định của Đảng, nhất là Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp, Kết luận số 01-KL/TW, Kết luận số 21-KL/TW, Quy định về những điều đảng viên không được làm... Thực hiện một cách nghiêm túc, tự giác, có hiệu quả việc tu dưỡng, rèn luyện của cán bộ, đảng viên gắn với việc thực hiện Kết luận số 01-KL/TW; trong đó, chú trọng quán triệt, tập trung làm tốt ba vấn đề: Học tập, làm theo Bác và nêu gương của cán bộ, đảng viên.

Hai là, mỗi cán bộ, đảng viên phải luôn “tự soi, tự sửa”, tự phê bình và phê bình. Mỗi cán bộ, đảng viên, trước hết là cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp, đặc biệt là người đứng đầu phải gương mẫu, tự giác “tự soi, tự sửa”; tập trung kiểm điểm về trách nhiệm đối với công việc và nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị; về phẩm chất cá nhân trên tất cả các mặt...

¹ Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2021, t.II, tr. 237.

Cán bộ chủ chốt, người đứng đầu phải là tấm gương sáng về tự phê bình và phê bình để cấp dưới làm theo. Trong tự phê bình và phê bình phải thực sự cầu thị, tự giác, trung thực, chân thành, công tâm, không hữu khuynh, né tránh, chạy theo chủ nghĩa thành tích; khi có khuyết điểm phải nhận khuyết điểm và có kế hoạch sửa chữa. Phê bình trên tinh đồng chí thương yêu lẫn nhau, thẳng thắn đấu tranh bảo vệ lẽ phải, bảo vệ người tốt; kiên quyết đấu tranh với những biểu hiện sai trái, lợi dụng phê bình với động cơ xấu.

Ba là, mỗi cán bộ, đảng viên phải không ngừng chủ động học tập, nâng cao trình độ, năng lực công tác. Chất lượng, hiệu quả công việc phụ thuộc vào trình độ, năng lực và là thước đo năng lực của người cán bộ, đảng viên. Mỗi cán bộ, đảng viên cần không ngừng rèn luyện về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, chuyên môn, nghiệp vụ; có tinh thần cầu thị, không ngừng cố gắng, nỗ lực học tập, rèn luyện để tự hoàn thiện bản thân, ngày càng tiến bộ. Đồng thời, phải coi việc tự học tập, rèn luyện là nhiệm vụ tự thân, là chế độ, quy định bắt buộc; là con đường duy nhất để tiến bộ, phát triển và là công việc suốt đời.

Bốn là, mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý, người đứng đầu phải phát huy

vai trò tiên phong, gương mẫu trong công tác và cuộc sống. Đề cao trách nhiệm nêu gương, phát huy cao độ vai trò tiên phong, gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý và người đứng đầu cấp uỷ, chính quyền các cấp về ý thức tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng, đạo đức nghề nghiệp, thường xuyên tự học nâng cao trình độ chính trị, chuyên môn, nghiệp vụ và sáng tạo trong các hoạt động trên tinh thần phục vụ và liêm chính trong thực thi công vụ. Vận dụng sáng tạo, cụ thể hoá việc xây dựng và thực hiện chuẩn mực đạo đức, tác phong công tác theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh phù hợp với quá trình tu dưỡng, rèn luyện bản thân mình. Xây dựng và quyết tâm thực hiện kế hoạch tu dưỡng, rèn luyện thông qua các bản cam kết, chương trình hành động, bản đăng ký thực hiện trách nhiệm nêu gương và công khai trước tập thể đảng viên, cán bộ, công chức và Nhân dân. Tổ chức thực hiện có hiệu quả Chương trình hành động của tập thể, cá nhân thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp nhiệm kỳ 2020 - 2025 đối với các đồng chí cấp uỷ viên, cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp (cấp tỉnh, cấp huyện, cấp xã) và các đồng chí thuộc diện dự kiến xem xét, lựa chọn để quyết định luân chuyển, bổ nhiệm hoặc giới thiệu ứng cử.

Phần thứ ba
MỘT SỐ BÀI VIẾT, LỜI HUẤN THỊ
CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH
VỀ “TỰ SOI, TỰ SỬA” TRONG CÔNG TÁC
XÂY DỰNG, CHỈNH ĐÓN ĐẢNG

TỰ PHÊ BÌNH VÀ PHÊ BÌNH (trích)

Muốn có kết quả thiết thực, thì tự phê bình và phê bình phải chú ý 4 điều này:

1- MỤC ĐÍCH: đoàn kết nội bộ từ trên đến dưới, làm cho công việc tiến triển hơn; thắt chặt mối quan hệ giữa Đảng, Chính phủ và Nhân dân; sửa chữa những sai lầm, khuyết điểm (thí dụ: bệnh quan liêu, mệnh lệnh, xa quần chúng, v.v...).

2- PHƯƠNG HƯỚNG: mục đích tự phê bình và phê bình thì bất cứ ở nơi nào cũng giống nhau. Nhưng vì công việc khác nhau, nên mỗi nơi (thí dụ: bộ đội, cơ quan, công đoàn, v.v...) có những ưu điểm và khuyết điểm khác nhau. Do đó, phương hướng kiểm thảo cũng phải khác nhau. Và ở mỗi nơi, trong những thời gian khác nhau, phương hướng kiểm thảo cũng phải khác nhau.

3- TRỌNG TÂM: trong mỗi thời kỳ ắt có một, hai công tác *chính* (thí dụ: năm ngoái, ở vùng không trực tiếp tác chiến, sau việc tạm vay, thuế nông nghiệp là công tác chính của Đảng, Chính phủ của Nhân dân). Trong công tác chính ấy, lại có *khâu chính* (thí dụ: trong công tác thuế nông nghiệp khâu chính là việc bàn định sản lượng thường năm của ruộng đất; đó là trọng tâm của công tác chính ấy. Lúc kiểm thảo phải nhằm vào ưu điểm và khuyết điểm của trọng tâm ấy).

4- CÁCH LÀM: chia làm mấy bước:

- Trước tiên, phải *đánh thông tư tưởng*. Tức là làm cho mọi người hiểu rõ mục đích và lợi ích của cuộc kiểm thảo, làm cho mọi người hăng hái tham gia, tránh tình trạng tiêu cực, lo ngại, rụt rè.

- Nghiên cứu các tài liệu: nghiên cứu những tài liệu về lý luận, để giúp mọi người hiểu thấu về sự ích lợi và cần thiết của kiểm thảo; và những tài liệu về chính sách của Đảng và Chính phủ, để lấy đó làm căn cứ mà *kiểm thảo công việc* của mỗi đơn vị, mỗi người. Tài liệu không nên quá nhiều.

- Kiểm thảo công việc: khi tư tưởng thông rồi, tài liệu đã nghiên cứu kỹ, lúc đó mới kiểm thảo công việc, thật thà tự phê bình và phê bình. Không

nên vội vàng, sơ suất, phóng đại. Cần phải gắn chặt công việc với tư tưởng và lẽ lối làm việc, vì mỗi công việc thành hay bại đều do tư tưởng và lẽ lối làm việc đúng hay sai.

- Kiểm thảo phải khởi đầu từ cấp trên, dần dần đến cấp dưới. Cán bộ cấp trên phải gương mẫu thật thà tự phê bình, phải hoan nghênh và khuyến khích mọi người phê bình mình, tức là phải thực hiện dân chủ rộng rãi. Từ trên xuống dưới, rồi từ dưới lên trên.

- Cán bộ cấp trên phải trực tiếp lãnh đạo từ lúc chuẩn bị cho đến lúc kết thúc cuộc kiểm thảo. Trong kiểm thảo phải nêu rõ ưu điểm và khuyết điểm, làm cho việc phải việc trái rõ ràng, làm cho mọi người hiểu rõ và vui lòng thừa nhận.

(Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, 2002, t.6, tr.412 - 413).

TỰ PHÊ BÌNH

(Trích)

Dao có mài, mới sắc.

Vàng có thui, mới trong.

Nước có lọc, mới sạch.

Người có tự phê bình, mới tiến bộ. Đảng cũng thế.

TỰ PHÊ BÌNH LÀ GÌ? Là thật thà nhận, công khai nhận trước mặt mọi người những khuyết điểm của mình để tìm cách sửa chữa.

Điều đó nói thì dễ, nhưng làm thì khó. Khó là vì người ta hay có lòng tự ái. Thừa nhận cái sai, cái dốt, cái kém của mình, thì sợ mất thể diện, mất uy tín, mất địa vị.

Đó là lòng tự ái đại dột, khác nào có bệnh mà giấu bệnh. Giấu bệnh, thì càng ngày bệnh càng nặng, đến khi quá nặng không chữa được nữa, thì chết. Giấu khuyết điểm thì khuyết điểm càng ngày càng to, đến khi to quá, không sửa chữa được nữa, thì mọi việc đều hỏng.

Ai cũng cần tắm rửa cho mình mẩy sạch sẽ. Thì ai cũng cần tự phê bình cho tư tưởng và hành động được đúng đắn.

Những người cách mạng càng phải kiên quyết thực hành tự phê bình. Không thực hành tự phê bình, thì không xứng đáng là người cách mạng.

Thật thà tự phê bình chẳng những giúp cho mình sửa chữa, giúp cho mình tiến bộ mà còn giúp cho người khác biết để mà tránh. Một thí dụ: Đảng ta có mấy chục vạn đảng viên. Nếu đồng chí A phạm một điều sai lầm, liền thật thà tự phê bình, thì các đảng viên khác đều biết mà tránh, không phạm sai lầm ấy nữa. Trái lại, nếu đồng chí A không thật thà tự phê bình, để cho các đảng viên khác cũng phạm khuyết điểm ấy, thì cả Đảng cộng lại thành mấy chục vạn khuyết điểm! Như vậy, đồng chí A chẳng những dối mình, mà lại dối Đảng, là có tội với cách mạng, có tội với Đảng, có tội với Tổ quốc, với Nhân dân.

Tự phê bình rồi để sửa chữa, để tiến bộ, cho nên phải thật thà, phải triệt để, mới có kết quả. Nếu chỉ làm cho qua chuyện, chỉ có hình thức thì vô ích.

Vừa rồi, cán bộ vài nơi ở Liên khu IV đã phạm những bệnh quan liêu, mệnh lệnh. Hồ Chủ tịch viết thư phê bình và bảo cán bộ các cấp phải thật thà tự phê bình trước Nhân dân.

Những nơi cán bộ làm đúng như lời Hồ Chủ tịch, thì Nhân dân rất vui vẻ hăng hái, và cũng tự phê bình. Cán bộ và Nhân dân đều tiến bộ, càng đoàn kết, mà công việc càng chạy.

Song cũng có nơi cán bộ tự phê bình qua loa, hình thức. Thậm chí khi đọc thư của Hồ Chủ tịch trước Nhân dân, họ chỉ đọc những chỗ phê bình dân, còn những chỗ phê bình cán bộ thì họ không đọc. Thế là những cán bộ ấy đã không thật thà tự phê bình, đã dối trên, lừa dưới. Mà nào có lừa dối được ai! Vì chính Nhân dân đã trực tiếp báo cáo với Hồ Chủ tịch cái thái độ không xứng đáng của các cán bộ đó.

Mong rằng, những cán bộ ấy mau mau sửa đổi, kịp thời và thật thà tự phê bình.

Mong rằng các cán bộ cấp khu, cấp tỉnh chú ý đến việc đó.

Mong rằng các cán bộ và đảng viên khắp nơi noi theo bức thư của Hồ Chủ tịch mà gây một phong trào tự phê bình và phê bình thật thà, thiết thực, rộng khắp, thường xuyên.

TỰ PHÊ BÌNH PHẢI THẾ NÀO?

Ngày nào cũng phải ăn cho khỏi đói, rửa mặt cho khỏi bẩn, thì ngày nào cũng phải tự phê bình cho khỏi sai lầm.

Nghĩa là tự phê bình phải thường xuyên, chứ không phải chờ có khai hội mới tự phê bình, không phải khi làm khi không.

Tự phê bình phải thật thà. Khi tự mình kiểm điểm cũng như khi tự phê bình trước mọi người, có khuyết điểm gì nói hết, không giấu giếm chút gì. Phải tìm cho ra vì sao mà sai lầm. Sai lầm ấy sẽ thế nào? Dùng cách gì mà sửa chữa? Và phải kiên quyết sửa chữa.

Tự phê bình và sửa khuyết điểm có khi dễ, nhưng cũng có khi khó khăn, đau đớn, vì tự ái, vì thói quen, hoặc vì nguyên nhân khác. Đó là một cuộc đấu tranh, tự mình, không đánh thắng được khuyết điểm của mình, mà muốn đánh thắng kẻ địch, tự mình không cải tạo được mình, mà muốn cải tạo xã hội, thì thật là vô lý. Vì vậy người cách mạng nhất định phải thật thà tự phê bình và kiên quyết sửa chữa khuyết điểm...

(Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, 2002, t.6, tr.209 - 211).

PHÊ BÌNH

Bài trước nói về tự phê bình. Bài này nói về phê bình. Vì chúng ta phải “*Tiên trách kỷ, hậu trách nhân*”.

“Thuốc đắng thì dã tật, nói thật thì được việc”. Nói thật tức là phê bình.

Khuyết điểm cũng như một chứng bệnh. Phê bình là thuốc để chữa các bệnh khuyết điểm. Thí dụ: tôi có vết nhọ ở trán, tự tôi không trông thấy. Đồng chí bảo cho tôi biết. Thế là đồng chí *phê bình* tôi. Mục đích của đồng chí là muốn cho mặt tôi sạch sẽ, chứ không phải để mỉa mai tôi. Vì vậy đồng chí phải nói cho rõ ràng, thiết thực: vết nhọ to hay nhỏ? Nó ở phía nào? v.v... Và khi nói, nên có thái độ đúng mực. “Lời nói không mất tiền mua, lựa lời mà nói cho vừa tai nhau”, về phần tôi, khi đã biết có vết nhọ thì phải lo rửa sạch.

Nếu đồng chí đã bảo, mà tôi không vui lòng rửa sạch, (thậm chí còn oán trách đồng chí), tức là tôi có ý mang vết nhọ suốt đời. Hai điều ấy đều vô lý.

Ý nghĩa *phê bình*, giản đơn là như vậy.

Chúng ta vì dân, vì nước mà làm cách mạng. Muốn cách mạng thành công, ắt phải đoàn kết và tiến bộ. Muốn đoàn kết càng chặt chẽ, tiến bộ càng

mau chóng, thì mọi người phải sửa chữa khuyết điểm, phát triển ưu điểm. Mà muốn được như thế thì không có *cách gì hơn là thật thà tự phê bình và phê bình*.

Mục đích phê bình là cốt lợi cho công việc chung.

Nguyên tắc phê bình là phải nhằm vào *tư tưởng và công tác*. Tư tưởng không đúng đắn thì công tác ắt sai lầm. Thí dụ: Vì thiếu quan điểm quần chúng (tư tưởng), nên trong công tác mắc bệnh mệnh lệnh, quan liêu.

Phê bình là cốt giúp nhau sửa chữa khuyết điểm, cho nên *thái độ* của người phê bình phải thành khẩn, nghiêm trang, đúng mực. Phải vạch rõ vì sao có khuyết điểm ấy, nó sẽ có kết quả xấu thế nào, dùng phương pháp gì để sửa chữa. *Thuốc phải nhằm đúng bệnh*. Tuyệt đối không nên có ý mỉa mai, bới móc, báo thù. Không nên phê bình lầy lệ. Càng không nên “trước mặt không nói, xoi mói sau lưng”.

Phê bình là *quyền lợi và nhiệm vụ* của mọi người, là thực hành dân chủ. Cấp dưới có quyền phê bình cấp trên. Nhân dân có quyền phê bình cán bộ, phê bình chính quyền, Đảng và các đoàn thể. Mọi người có quyền phê bình nhau để cùng nhau tiến bộ.

Không phê bình tức là bỏ mất một quyền dân chủ của mình. Song phê bình phải đường hoàng,

chính đảng, quyết không nên “thăm thì thăm thụt”, viết thư giấu tên, như một vài cán bộ ở T.N đã làm.

Đảng viên và cán bộ, Đảng, các đoàn thể Nhân dân và chính quyền cần phải *hoan nghênh và khuyến khích* Nhân dân phê bình. Nếu phê bình sai, thì phải giải thích. Phê bình đúng, thì phải công khai thừa nhận và sửa chữa.

Dìm phê bình hoặc phớt phê bình là khinh rẻ ý kiến Nhân dân, là trái với dân chủ, và rất có hại, cũng như có bệnh mà từ chối uống thuốc.

Phê bình và tự phê bình là công việc *thường xuyên*. Ngừng phê bình và tự phê bình tức là ngừng tiến bộ, tức là thoái bộ.

Người ta luôn luôn cần không khí để sống. Người cách mạng và đoàn thể cách mạng cần phê bình và tự phê bình thiết tha như người ta cần không khí.

Cách mạng sở dĩ phát triển mãi, tiến bộ mãi, càng gặp nhiều gian khổ càng mạnh mẽ thêm, là nhờ có phê bình và tự phê bình. Cho nên toàn thể đảng viên và cán bộ cần làm gương mẫu thật thà phê bình và tự phê bình để tự giáo dục mình và giáo dục Nhân dân, để làm tròn sự nghiệp kháng chiến và kiến quốc.

(Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.6, tr.241 - 243).

THUỐC ĐẢNG DÃ TẬT, NÓI THẬT MẮT LÒNG

(Trích)

Có những cán bộ tưởng rằng: Nếu công khai phê bình những khuyết điểm của mình, thì sẽ có hại, vì:

- Kẻ địch sẽ lợi dụng để phản tuyên truyền,
- Giảm bớt uy tín của đoàn thể và chính quyền,
- Làm mất thể diện của cán bộ đã phạm khuyết điểm ấy,
- Chỉ phê bình qua loa ở nội bộ là đủ rồi.

Thế là tưởng lầm. Thế là óm mà sợ thuốc. Thế là không hiểu ý nghĩa và lực lượng phê bình.

Nếu không muốn để kẻ địch phản tuyên truyền, thì không gì hơn là tránh các khuyết điểm, sửa chữa khuyết điểm. Một khi đã phạm khuyết điểm, thì dù mình muốn bưng bít, người ta cũng biết. Phải nhớ câu tục ngữ: “Sùng có vạch, vạch có tai”.

Một đoàn thể hoặc chính quyền mà che giấu khuyết điểm của cán bộ mình, là một đoàn thể hoặc chính quyền yếu ớt, thoái bộ. Đoàn thể và chính quyền có can đảm vạch rõ khuyết điểm của cán bộ mình, có phương pháp sửa chữa cho cán

bộ, thì oai tín chẳng những không giảm bớt, mà lại thêm cao.

Cán bộ nào không dám công khai thừa nhận khuyết điểm của mình, e sợ lời phê bình của đồng sự và của Nhân dân, không có can đảm sửa chữa khuyết điểm thì những người đó không xứng đáng là cán bộ.

Việc phê bình phải từ trên xuống và từ dưới lên. Cấp trên phê bình, chưa đủ. Đồng chí, đồng sự phê bình, chưa đủ. Phải hoan nghênh quần chúng phê bình nữa, thì sự phê bình mới hoàn toàn.

(Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.6, tr.584 - 585).

MỘT SỐ LỜI HUẤN THỊ CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỀ “TỰ SOI, TỰ SỬA” TRONG CÔNG TÁC XÂY DỰNG, CHỈNH ĐÓN ĐẢNG

1. Ngay từ bây giờ, các cơ quan, các cán bộ, các đảng viên, mỗi người, mỗi ngày phải thiết thực tự kiểm điểm và kiểm điểm đồng chí mình. Hễ thấy khuyết điểm phải kiên quyết tự sửa chữa, và giúp đồng chí mình sửa chữa. Phải như thế, Đảng

mới nhanh chóng phát triển, công việc mới chóng thành công.

(Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.5, tr.233).

2. Đảng không che dấu những khuyết điểm của mình, không sợ phê bình. Đảng phải nhận khuyết điểm của mình mà tự sửa chữa, để tiến bộ và để dạy bảo cán bộ và đảng viên.

(Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.5, tr.250).

3. Mỗi đảng viên, mỗi cán bộ, cần phải thật thà tự xét và xét đồng chí mình, ai có khuyết điểm nào, thì phải thật thà cố gắng tự sửa chữa và giúp sửa chữa lẫn nhau. Thang thuốc hay nhất là thiết thực phê bình và tự phê bình.

Đá đi lâu cũng mòn. Sắt mài lâu cũng sắc. Ta cố gắng sửa chữa thì khuyết điểm ngày càng bớt, ưu điểm ngày càng thêm. Đảng viên và cán bộ ngày càng trở nên chân chính cách mạng.

(Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.5, tr.261 - 262).

4. Đảng ta rất tiên tiến, rất vẻ vang. Nhưng nội bộ vẫn còn những sai lầm và khuyết điểm. Đồng thời, chúng ta thấy cái nguồn gốc của những sai lầm khuyết điểm đó, và chắc tìm được cách sửa

chữa. Chúng ta quyết tâm công tác thêm, để cho Đảng tiến bộ thêm mãi.

(Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.5, tr.263).

5. Mỗi đảng viên, trước hết là mỗi cán bộ, phải thật thà tự phê bình, tự sửa chữa những khuyết điểm của mình. Đặt lợi ích của Đảng, của dân tộc lên trên hết. Kiên quyết chống bệnh tự mãn tự túc, tự tư tự lợi, kiêu ngạo, ba hoa. Phải thực hành khẩu hiệu: “Chí công vô tư; cần, kiệm, liêm, chính!”

(Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.5, tr.268).

6. Cách mạng sữ dĩ phát triển mãi, tiến bộ mãi, càng gặp nhiều gian khổ càng mạnh mẽ thêm, là nhờ có phê bình và tự phê bình để tự giáo dục mình và giáo dục Nhân dân, để làm tròn sự nghiệp kháng chiến và kiến quốc.

(Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.6, tr.243).

7. Phải thật thà tự phê bình và phê bình để sửa chữa khuyết điểm, phát triển ưu điểm, tăng cường đoàn kết. Tìm ra khuyết điểm mà sửa chữa mới là thắng lợi hoàn toàn.

(Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.6, tr.590).

8. Tự phê bình và phê bình là thứ vũ khí sắc bén nhất, nó giúp cho Đảng ta mạnh và ngày càng mạnh thêm. Nhờ nó mà chúng ta sửa chữa khuyết điểm, phát triển ưu điểm, tiến bộ không ngừng.

Cho nên đảng viên và cán bộ cần phải nâng cao giác ngộ tư tưởng ngăn ngừa tự đại tự cao, mạnh dạn công khai tự phê bình, vui vẻ tiếp thu lời phê bình của người khác.

(Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.7, tr.575).

9. Phê bình là cốt để giúp nhau tiến bộ. Cho nên phê bình phải có *thái độ thành khẩn, tính chất xây dựng*. Không nên phê bình ầu, phê bình suông. Khi phê bình cần phải xét nguyên nhân của khuyết điểm, phải cân nhắc đến ưu điểm, phải đề ra cách sửa chữa.

(Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.8, tr.222).

10. Tóm lại tất cả cán bộ đều phải phê bình, tự phê bình để tiến bộ. Vì Đảng, vì dân tộc, vì giai cấp, vì chủ nghĩa cộng sản mà phải phê bình, tự phê bình, nhưng phải dân chủ, trên phê bình dưới nhưng phải tự phê bình, dưới phê bình trên nhưng mình cũng phải tự phê bình.

(Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, 2002, t.8, tr.387).

KẾT LUẬN

Tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về “tự soi, tự sửa” cho đến nay, còn nguyên giá trị lý luận và sức sống mãnh liệt trong thực tiễn. Là cơ sở lý luận để Đảng ta nói chung, Đảng bộ tỉnh Cao Bằng nói riêng tiếp tục vận dụng vào trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, xây dựng, củng cố hệ thống chính trị.

Việc triển khai “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về “tự soi, tự sửa” trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng” là sự vận dụng sáng tạo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về tự phê bình và phê bình. Từ đó, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức đảng, xây dựng, chỉnh đốn Đảng, làm cho Đảng bộ tỉnh luôn trong sạch, vững mạnh, lãnh đạo Nhân dân các dân tộc trong tỉnh đoàn kết, phấn đấu hoàn thành cao nhất các chỉ tiêu, nhiệm vụ chính trị hằng năm, tạo nền tảng vững chắc thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XIX, Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng đã đề ra.

Thực hiện tốt chuyên đề “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về “tự soi, tự sửa” trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng giai đoạn 2022 - 2025” là một giải pháp hữu hiệu, là việc làm thiết thực để các cấp uỷ, mỗi cán bộ, đảng viên tiếp tục khơi dậy ý chí tự lực, tự cường, khát vọng vươn lên, quyết tâm xây dựng tỉnh Cao Bằng trở thành tỉnh “gương mẫu”, “đi đầu” như lời Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn, xứng đáng với niềm tin của Đảng và truyền thống tốt đẹp của quê hương cội nguồn cách mạng.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đảng toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng (tập II)*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2021.
3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, từ tập 1 đến tập 12, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật.
4. Nguyễn Phú Trọng: *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2021.
5. *Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về ý chí tự lực, tự cường và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc (Tài liệu sinh hoạt chi bộ, đoàn thể, cơ quan, đơn vị năm 2021 và toàn khóa)*; các tài liệu chuyên đề hằng năm (từ năm 2007 - 2020) do Ban Tuyên giáo Trung ương chủ trì biên soạn và xuất bản.
6. Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Cao Bằng: *Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Cao Bằng lần thứ XIX, nhiệm kỳ 2020 - 2025*.

7. Tỉnh uỷ Cao Bằng - Bảo tàng Hồ Chí Minh: *Chủ tịch Hồ Chí Minh với Cao Bằng*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2015.
8. Ban Tuyên giáo Tỉnh uỷ: *Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ cán bộ thật sự tiên phong, gương mẫu, có đạo đức cách mạng trong sáng, bản lĩnh chính trị vững vàng, đủ năng lực đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong giai đoạn hiện nay (tài liệu sinh hoạt chi bộ, đoàn thể, cơ quan, đơn vị năm 2022)*.
9. Các văn bản chỉ đạo của Trung ương, của tỉnh Cao Bằng có liên quan đến công tác xây dựng, chỉnh đốn đảng.

MỤC LỤC

	Trang
Lời giới thiệu	3
Phần thứ nhất: TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH VỀ “TỰ SOI, TỰ SỬA” TRONG CÔNG TÁC XÂY DỰNG, CHỈNH ĐÓN ĐẢNG	6
I. Tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về “tự soi, tự sửa”	6
1. Vì sao tổ chức Đảng và mỗi cán bộ, đảng viên phải “tự soi, tự sửa”	6
2. Nội dung “tự soi, tự sửa” theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh	10
II. Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu làm tốt việc “tự soi, tự sửa”	14
III. Quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về thực hiện “tự soi, tự sửa”	21
Phần thứ hai: VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH VỀ “TỰ SOI, TỰ SỬA” TRONG CÔNG TÁC XÂY DỰNG, CHỈNH ĐÓN ĐẢNG TRONG ĐẢNG BỘ TỈNH CAO BẰNG	28
I. Những định hướng của Đảng bộ tỉnh Cao Bằng về “tự soi, tự sửa” trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng	28

II. Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về “tự soi, tự sửa” và thực hiện hiệu quả các định hướng của tỉnh trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng	37
Phần thứ ba: MỘT SỐ BÀI VIẾT, LỜI HUẤN THỊ CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỀ “TỰ SOI, TỰ SỬA” TRONG CÔNG TÁC XÂY DỰNG, CHỈNH ĐÓN ĐẢNG	47
Kết luận	62
Tài liệu tham khảo	64

Chịu trách nhiệm xuất bản

TRƯỞNG BAN
BỂ THANH TỊNH

Chịu trách nhiệm nội dung

PHÓ TRƯỞNG BAN THƯỜNG TRỰC
BỂ LAN PHƯƠNG

Biên soạn nội dung

- Triệu Thị Thu Trang** Trưởng phòng Lý luận chính trị và
Lịch sử Đảng, Ban Tuyên giáo Tỉnh uỷ
- Mã Thị Hồng Chuyên** Chuyên viên phòng Tổ chức đảng - đảng
viên, Ban Tổ chức Tỉnh uỷ
- Đinh Thị Nhật** Chuyên viên phòng Lý luận chính trị và
Lịch sử Đảng, Ban Tuyên giáo Tỉnh uỷ
- Nông Thị Liễu** Chuyên viên phòng Lý luận chính trị và
Lịch sử Đảng, Ban Tuyên giáo Tỉnh uỷ

Trình bày bìa
ĐINH THỊ NHẬT

Sửa bản in
NÔNG THỊ LIỄU

---

* Giấy phép xuất bản số 43/GP-STTTT do Sở Thông tin và Truyền thông tỉnh Cao Bằng cấp ngày 30 tháng 9 năm 2022.

* In: 6.882 cuốn, khổ 10 cm x 14,5 cm, tại: Công ty cổ phần in Việt Lập Cao Bằng, địa chỉ: Tổ 1, phường Tân Giang, thành phố Cao Bằng, tỉnh Cao Bằng.

* Nộp lưu chiểu: Tháng 10/2022.